

Po absolvování 9 let* povinné školní docházky navazuje vzdělávání v ČR střední školou (SŠ). Hlavní rozdělení SŠ je na **obory s výučním listem a maturitní obory**.

Výuční list je osvědčení vystavené na závěr 3letého učebního oboru po složení závěrečných zkoušek – ty mají teoretickou a praktickou část.

Obory s výučním listem připravují absolventy na konkrétní řemesla (např. truhlář, kadeřník, kuchař–číšník). Toto vzdělání trvá obvykle **3 roky** a opravňuje absolventy k výkonu dané profese; v některých případech také k založení živnosti a podnikání v daném oboru. Výuka zahrnuje odborný výcvik (praxi) a typicky se střídá 1 týden praxe na pracovišti a 1 týden teoretické výuky ve škole. Tyto obory nabízejí **střední odborná učiliště (SOU)**.

Maturita je série státních zkoušek, jejichž úspěšným absolvováním je zakončeno střední vzdělání a **umožňuje další studium na jakékoli vysoké škole (VŠ) nebo vyšší odborné škole (VOŠ)**. Povinnou součástí zkoušek je vždy zkouška z českého jazyka a literatury, jednoho cizího jazyka a alespoň dvou dalších předmětů.

Maturitní vzdělání trvá obvykle **4 roky**. Dělí se na **všeobecné** – to nabízejí **gymnázia** – a na **střední odborné** – to nabízejí **střední odborné školy (SOŠ)**. Zatímco gymnázia jsou spíše obecnou přípravou na VŠ studium, SOŠ se už od začátku specializují a připravují studenty na práci nebo návazné VŠ/VOŠ studium v konkrétních oborech (s maturitou z gymnázia i ze SOŠ je ale možné hlásit se na jakýkoli VŠ obor). Druhů SOŠ je celá řada, např. zdravotnické školy, obchodní akademie, průmyslové a technické školy atd.

Maturitu je možné získat i po absolvování oboru zakončeného výučním listem. Slouží k tomu tzv. **nástavbové studium** – typicky 2 roky trvající navazující studium (např. obor podnikání) na učilišti.

* víceletá gymnázia a konzervatoře – Některé střední školy začínají už dříve v průběhu plnění 9 let povinné školní docházky ([viz list ZŠ](#)). Například 8letá gymnázia (po 5. třídě ZŠ) nebo 6letá gymnázia (po 7. třídě ZŠ). Podobně fungují také konzervatoře – umělecké školy, kde se studuje zejména hudba a tanec.

V rámci přijímacího řízení na maturitní obory se v 1. kole skládají jednotné [přijímací zkoušky](#).

Informace o dostupných oborech najdete na specializovaných portálech a na webech jednotlivých škol (viz odkazy níže). Všechny vzdělávací obory mají svůj unikátní kód (například: *Obchodní akademie 63-41-M/02*). Kód je důležitý při výběru oboru a vyplňování [přihlášky](#). Podle písmene v kódu snadno poznáte, o jaký typ vzdělání jde.

- ✘ H – střední vzdělání s výučním listem (střední odborná učiliště - SOU).
- ✘ L – úplné střední odborné vzdělání s maturitou – podobně jako u učebních oborů H studenti absolvují teoretickou výuku i odborný výcvik; studium je ale ukončeno maturitou.
- ✘ K – všeobecné střední vzdělání s maturitou (gymnázia).
- ✘ M – střední odborné školy (SOŠ) – odborné vzdělání s maturitou.

! Obory typu E jsou také obory s výučním listem, jde ale o nižší střední vzdělání = nižší kvalifikace a po jejich dokončení si nelze udělat nástavbu s maturitou. Obvykle trvají 2 nebo 3 roky a jsou určeny především uchazečům např. s mentální retardací nebo závažnými poruchami učení. Tyto obory proto důrazně nedoporučujeme mladým lidem, jejichž jediným handicapem je, že zatím neumějí dobře česky.

! Jedna škola může nabízet i více typů vzdělání (např. jak obory maturitní, tak i s výučním listem), a to i s podobným zaměřením.

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- 👁️ Schéma stupňů vzdělání na webu META: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- 👁️ Portál Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
- 👁️ Portál <https://www.atlasskolstvi.cz/>

Después de superar 9 años* de asistencia escolar obligatoria, la educación en la República Checa continúa con el instituto de Educación Secundaria (SŠ). Los institutos (SŠ) se dividen mayormente en **programas de formación profesional** y **programas de bachillerato**.

Certificado de aprendizaje es una atestación expedida al final de programa de formación profesional de tres años después de aprobar los exámenes finales – esos tienen parte teórica y parte práctica.

Programas con certificado de aprendizaje preparan los graduados para ejercer oficios concretos (p. ej. carpintero, peluquero, cocinero-camarero). Este tipo de educación normalmente dura **tres años** y habilita a los graduados a ejercer dada profesión; en ciertos casos también a ejercer un trabajo autónomo o tener un negocio en dada especialidad. La instrucción contiene entrenamiento profesional (la práctica) y típicamente alterna entre 1 semana de práctica en el centro de trabajo y 1 semana de enseñanza teórica en el instituto. Estos programas están ofrecidos por **Escuelas de formación profesional (SOU – Střední odborná učiliště)**.

El **bachillerato** es una serie de exámenes estatales, cuya exitosa finalización completa la educación secundaria y **posibilita la educación superior** en **cualquier universidad (VŠ)** o **institución de la formación profesional superior (VOŠ)**. La parte obligatoria es siempre el examen de la lengua checa y su literatura, alguna lengua extranjera y luego, por lo menos dos asignaturas más.

El programa de bachillerato suele durar **cuatro años**. Los programas se dividen en **los generales** – ofrecidos por los **liceos (gymnázium)** – y **profesionales** – ofrecidos por los **institutos de formación profesional (SOŠ)**. Mientras los liceos funcionan como una preparación general para estudios universitarios (VŠ), SOŠ está desde el principio especializado y prepara a sus estudiantes para cierta profesión o para estudios universitarios (VŠ/VOŠ) en disciplinas específicas (con el bachillerato del liceo y también de SOŠ es posible inscribirse a cualquier carrera universitaria – VŠ). Hay muchos tipos de institutos de formación profesional (SOŠ), por ejemplo los de medicina, de negocios, industriales y técnicos.

Es posible obtener el diploma de bachillerato incluso después de terminar el programa con certificado de aprendizaje. Para eso se utiliza el llamado **estudio de extensión** – es un programa suplementario (p.ej. negocios) que se estudia en el mismo instituto de formación profesional, típicamente dura dos años.

- * liceos de seis o ocho años y conservatorios – Algunos institutos admiten alumnos ya durante los nueve años de la asistencia escolar obligatoria ([lista de ZŠ](#)). Por ejemplo, los liceos de ocho años (después de la escuela primaria – 5º grado de ZŠ) o de seis años (después de 7º grado de ZŠ). Los conservatorios funcionan de modo parecido – las escuelas de arte, donde se enseña sobre todo la música y el baile.

Dentro del proceso de admisión para los programas de bachillerato, los estudiantes en primera ronda toman [exámenes uniformes](#).

La información sobre los programas disponibles encontrarán en los portales especializados y las páginas web de las escuelas (véase los enlaces abajo). Todos los programas educativos tienen un código original (por ejemplo *Obchodní akademie 63-41-M/02*). El código es importante durante la elección del programa y cuando van a rellenar la [inscripción](#). Según la letra en el código pueden fácilmente reconocer, qué tipo de educación es.

- * H – escuelas de formación profesional con el certificado de aprendizaje (střední odborná učiliště - SOU).
- * L – escuela de formación profesional con el bachillerato – igualmente como en el tipo H los estudiantes tienen instrucción teórica y entrenamiento profesional, pero los estudios están concluidos por el bachillerato.
- * K – liceo de formación general con el bachillerato (gymnázium).
- * M – institutos de formación profesional (SOŠ) – educación profesional con el diploma de bachillerato.

- ! Escuelas con letra E son programas con certificado de aprendizaje también, pero se trata de institutos de nivel inferior = cualificación inferior y después de terminar no es posible hacer el estudio de extensión y el bachillerato. Suelen durar dos o tres años y están designados sobre todo para candidatos que tienen por ejemplo algún retraso mental o graves discapacidades de aprendizaje. Entonces, insistimos en que estos programas no son recomendables para la gente joven, cuya única discapacidad es, que todavía no conocen bien el checo.

- ! Una escuela puede ofrecer más tipos de educación (p.ej. programas de bachillerato y también programas de formación profesional), incluso unos con enfoque similar.

ENLACES ÚTILES:

- Esquema de los niveles educativos en la web de META: <https://meta-ops.eu/cizinci-rodice-deti/jak-vam-muzeme-pomoc/>
- Portal Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
- Portal <https://www.atlaskolstvi.cz/>